

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,
Iurie Bejenaru,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2019, declarate de avocații Oxana Hamureac, Aurelia Mîrzîncu și de inculpații

Moroi Veaceslav;

Moroi Sergiu

Termenul de examinare,
instanța de fond: 01.03.2017 – 14.12.2017,
instanța de apel: 10.01.2018 – 28.03.2018,
19.10.2018 – 02.04.2019,
instanța de recurs: 22.05.2018 – 11.09.2018,
14.06.2019 – 17.09.2019.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 14 decembrie 2017, Moroi Veaceslav Gheorghe a fost condamnat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal la muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 ore.

Moroi Sergiu Gheorghe a fost condamnat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal la muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 240 ore.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, prin *adăugirea integrală* a pedepsei aplicate conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 17.05.2017, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă *sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un*

termen de 240 de ore și 2 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 3 ani.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, *pedeapsa cumulată cu munca neremunerată în folosul comunității, urmând a fi executată de sine stătător.*

De la inculpați s-a încasat, *în mod solidar*, în beneficiul lui Afanas Alexandru prejudiciul moral în mărime de 500 lei.

De la inculpați s-a încasat, *în mod solidar*, în beneficiul lui Diaconu Ion prejudiciul moral în sumă de 500 lei.

În rest, acțiunile civile au fost respinse.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Moroi Veaceslav, la 09 decembrie 2016, în jurul orelor 21:30-23:00, aflându-se pe adresa mun. Chișinău, str. xx, în fața apartamentului nr.xx, în stare de ebrietate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, urmărind împiedicarea acțiunilor angajaților Batalionului de Reacționare Operativă al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, deplasați la fața locului în urma apelului 902 pentru a preveni acțiunile sale violente de încălcare a ordinii publice, a lovit de mai multe ori pe inspectorii inferiori șoferi ai BRO - Diaconu Ion și Afanas Alexandru, amenințându-i cu vătămarea integrității corporale, și numindu-i cu cuvinte necenzurate, înjosindu-le astfel onoarea și demnitatea, îmbrâncindu-i și opunându-le rezistență. Ulterior, în baza intenției infracționale unice, continuându-și acțiunile ilegale și urmărind același scop, în momentul în care urma să-i fie aplicate cătușele pentru a-i fi curmate acțiunile, a aplicat mai multe lovituri peste mână și l-a strâns de gât pe inspectorul-șofer al BRO Diaconu Ion, prin ce i-a cauzat suferințe și dureri fizice.

La fel, inculpatul Moroi Sergiu, la 09 decembrie 2016, în jurul orelor 21:30-23:00, aflându-se pe adresa mun. Chișinău, str. xx, în fața apartamentului nr.xx, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, urmărind împiedicarea acțiunilor angajaților Batalionului de Reacționare Operativă al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, deplasați la fața locului în urma apelului 902 pentru a preveni acțiunile violente de încălcare a ordinii publice de către fratele său Moroi Veaceslav, în momentul când a observat că ultimului urmează să-i fie aplicate cătușele, l-a îmbrâncit cu mâinele de mai multe ori pe inspectorul inferior șofer al BRO - Diaconu Ion, încercând să-l doboare jos, iar pe inspectorul inferior șofer al BRO - Afanas Alexandru, l-a lovit cu capul de perete, deteriorându-i uniforma și cauzându-i traumă cranio - cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, edem al țesuturilor moi la nivelul regiunii parietale, care conform raportului de expertiză judiciară nr.233/D din 02.02.2017, se califică ca vătămări corporale ușoare, amenințându-i în același timp pe ambii inspectori ai BRO cu vătămarea integrității corporale, și numindu-i cu cuvinte necenzurate, înjosindu-le astfel onoarea și demnitatea.

Instanța a reținut că probele administrate dovedesc vina inculpaților și le-a calificat acțiunile în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, ca aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere ori a rudelor ei apropiate, fie nimicirea bunurilor acestora în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența sau al altei persoane, precum și aceleași acțiuni aplicate împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească sau a rudelor ei apropiate în

legătură cu participarea acesteia persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 76-77 Cod penal, că inculpații au loc permanent de trai, sunt căsătoriți, angajați în câmpul muncii, au câte doi copii minori la întreținere, că infracțiunea comisă ce se califică ca mai puțin gravă, de lipsa circumstanțelor agravante în privința lui Moroi V. și prezența lor agravante în cazul lui Moroi S. - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai săvârșit o infracțiune, că sancțiunea art. 349 alin. (1¹) Cod penal prevede amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani, concluzionând că corectarea și resocializarea inculpaților va fi posibilă prin aplicarea față de ei a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, nefiind rațională aplicarea unei pedepse mai aspre, deoarece aceștia nu prezintă pericol social și corectarea lor va fi posibilă fără a fi izolați de societate.

Totodată, instanța a statuat că părțile vătămate Afanas A. și Diaconu I. au înaintat acțiuni civile, fiecare solicitând încasarea de la inculpați a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei.

Ținând cont că, în urma acțiunilor intenționate ale inculpaților, părților vătămate le-au fost aduse suferințe psihice, acțiunea civilă urmează a fi admisă parțial, cu încasarea de la inculpați în beneficiul părților vătămate a câte 500 de lei pentru fiecare.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani, Ruslan Perevoznic, a declarat apel, solicitând casarea sentinței în partea individualizării pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Moroi V. să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1100 unități convenționale, ce constituie 55.000 lei. Lui Moroi S. să-i fie stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, definitiv - 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelantul a indicat că inculpații au săvârșit acțiuni ilegale contra colaboratorilor poliției, care se aflau în exercițiul funcției de menținere a ordinii de drept și de a proteja societatea, constituind prima linie de combatere a criminalității.

Fapta inculpaților prezintă un pericol social sporit, mai ales că Moroi S. anterior a fost condamnat pentru săvârșirea huliganismului agravat și fiindu-i oferită posibilitatea de a se corecta, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, a mai săvârșit o infracțiune în termenul de probă, neîndreptățind încrederea acordată.

Executarea separată a pedepsei stabilite anterior cu suspendarea condiționată va duce la încurajarea pe viitor a comiterii infracțiunilor similare și de către alte persoane, contravine scopului legii penale de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

3.1. A declarat apel și inculpatul Moroi S., solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri *echitabile*.

Apelantul a invocat că dânsul nu a săvârșit fapta imputată, deoarece văzând că doi polițiști cu forța îi răsucesc mâinile fratelui său Moroi V., care se afla culcat

cu fața în jos pe scările blocului și îl loveau cu picioarele și mâinile, în încercarea de a-i îmbrăca cartușele, doar a început a vorbi tare, ca ultimii să nu-l mai bată, apoi a început a filma pe telefon, cele întâmplate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că prima instanță a dat o apreciere corectă probelor în cauză, adoptând o hotărâre legală și întemeiată.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, a declarat recurs ordinar, în care a solicitat casarea deciziei menționate în partea individualizării pedepsei inculpaților, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel.

Recurenta a indicat că inculpați au atentat la relațiile sociale cu privire la autoritatea de stat, sub a cărei egidă acționează persoanele care își îndeplinesc datoria obștească, respectiv orice atingere adusă libertății psihice, integrității corporale, sănătății, sau altor atribute ale acestor persoane, pentru fapte îndeplinite în exercițiul funcției, constituie o manifestare a lipsei de respect față de autoritatea de stat, ai cărei titulari sunt respectivele persoane.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul Moroi V., solicitând casarea sentinței și a deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Recurentul a indicat că nu a comis fapta incriminată, fapt confirmat de martorii și proba video.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 septembrie 2018, recursul declarat de inculpatul Moroi V. a fost respins ca inadmisibil.

Recursul procurorului a fost admis, casată decizia atacată *doar în partea stabilirii pedepsei inculpatului Moroi S. și a încasării prejudiciului moral de la inculpați*, și dispusă rejudecarea cauzei în partea dată de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate au fost menținute.

Instanța de recurs a reținut că inculpatul Moroi V. nu a utilizat calea ordinară de atac – apelul, iar prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018 nu i s-a înrăutățit situația, fiind menținută sentința primei instanțe, circumstanțe, ce condiționează respingerea recursului ca inadmisibil.

Totodată, la stabilirea pedepsei inculpatului Moroi S., instanțele nu au ținut cont pe deplin de cerințele prevederilor legale, nu au indicat circumstanțele care ar constata cu certitudine că corectarea lui este posibilă fără izolare de societate, fără a aprecia la modul cuvenit pericolul social al infracțiunii comise, instanța de apel insuficient motivând soluția de respingere a argumentelor din apelul procurorului.

Instanța de apel nu s-a expus asupra corectitudinii aplicării prevederilor art. 84 Cod penal, nu a dat justă apreciere faptului că Moroi S., după pornirea urmăririi penale, a mai comis o altă infracțiune gravă, contra securității și ordinii publice, cu aplicarea armei, pentru care a fost condamnat prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017 la închisoare, cu suspendarea executării pedepsei, circumstanțe, ce caracterizează personalitatea inculpatului, și care urmau a fi reținute la aplicarea pedepsei.

Ori, inculpatul Moroi S. nu a dat acordul pentru a-i fi numită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pledând nevinovat.

De asemenea, potrivit art. 1422 Cod civil, în cazul în care cererea de reparare a prejudiciului moral a fost înaintată în instanța de judecată către doi sau mai mulți reclamați și prin hotărârea pronunțată aceasta a fost admisă, prejudiciul moral se încasează aparte și nu solidar.

Prin urmare, inculpații nu pot fi obligați să achite în mod solidar suma dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciul moral, aceasta urmând a fi delimitată pentru fiecare inculpat separat, în dependență de gradul și intensitatea acțiunilor fiecărui în parte, în coraport cu prejudiciul moral cauzat părții vătămate.

Astfel, instanța de apel, în partea stabilirii pedepsei inculpatului Moroi S. și încasării prejudiciului moral, nu a ținut cont de toate circumstanțele expuse supra în coraport cu cumulum de probe administrat la materialele cauzei, adoptând o decizie care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și aplicând pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2019, apelul procurorului a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei lui Moroi S. și încasării prejudiciului moral, fiind pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Moroi Sergiu, recunoscut vinovat în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa de 2 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumulum parțial cu pedeapsa aplicată potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 17.05.2014, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, ce executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

S-a încasat de la Moroi Sergiu în beneficiul lui Afanas Alexandru și Diaconu Ion prejudiciul moral de a câte 3000 lei, pentru fiecare.

S-a încasat de la Moroi Veaceslav în beneficiul lui Afanas Alexandru și Diaconu Ion prejudiciul moral de a câte 2000 lei, pentru fiecare.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond nu a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului Moroi S. în conformitate cu prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77-78, 84 Cod penal, a ignorat prevederile legale și practica judiciară constantă, soldată cu stabilirea unei pedepse neechitabile.

Așadar, soluția instanței de fond în latura stabilirii pedepsei inculpatului Moroi S. este neîntemeiată, la adoptarea cărei nu a ținut cont în deplină măsură de art. 75 Cod penal, care prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal. Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Ori, judecătorul trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale

prevăzute în art. 62-71 Cod penal, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al părții speciale a Codului penal.

Eronat prima instanță a reținut posibilă corectarea inculpatului Moroi S. fără izolare de societate, ori, doar condamnarea reală la pedeapsă privativă de libertate, ar atinge scopul pedepsei penale stabilite în art. 2, 61 Cod penal.

Concomitent, este eronată aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal.

Potrivit doctrinei de specialitate, suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanța de judecată prin hotărâre de condamnare de a se suspenda pe o anumită perioadă de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Deși la o primă vedere, în circumstanțele cauzei sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi aplicată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, totuși prima instanță urma să efectueze o analiză mult mai complexă și minuțioasă a personalității infractorului urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii și numai în măsura în care s-ar fi dovedit că comiterea faptei se datorează unui concurs accidental de împrejurări din viața sa și că, pentru îndreptarea lui, nu este necesară executarea efectivă a pedepsei, or doar în aceste cazuri este incidentă instituția suspendării condiționate a executării pedepsei.

Prin urmare, la aplicarea pedepsei lui Moroi S., se v-a ține cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-78 Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că a comis o infracțiune cu intenție, care face parte din categoria celor mai puțin grave, conform art. 16 Cod penal, de pericolul social, de consecințele produse prin infracțiune, de persoana inculpatului care anterior a fost condamnat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ pct. 8) Cod de procedură penală, la 2 ani închisoare, potrivit art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe o perioadă de probațiune de 3 ani, acesta pledând nevinovat, de comportamentul lui până și după comiterea infracțiunii, că după pornirea urmăririi penale pe prezenta cauză, a mai comis o altă infracțiune gravă, contra securității și ordinii publice, cu aplicarea armei, pentru care a fost condamnat prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017 la o pedeapsă cu închisoarea cu suspendarea executării ei, circumstanțe, ce caracterizează personalitatea inculpatului.

Fapta inculpatului Moroi Sergiu prezintă un pericol social sporit, fiind că anterior a fost condamnat pentru săvârșirea huliganismului agravat.

Mai mult, executarea separată a pedepsei stabilite anterior cu suspendarea condiționată va duce la încurajarea pe viitor a comiterii infracțiunilor similare și de către alte persoane, și contravine scopului legii penale de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, inculpatul vizat prezintă un pericolul social sporit, reieșind din pericolul social al infracțiunii comise, personalitatea infractorului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii și numai în măsura în care s-ar fi dovedit că comiterea faptei se

datorează unui concurs accidental de împrejurări din viața sa, fiind nejustificată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, atâta timp cât inculpatul, prin săvârșirea infracțiunii a demonstrat faptul neconștientizării gradului de pericol social al faptelor săvârșite astfel, pentru corectarea lui, fiind necesară executarea efectivă a pedepsei.

Totodată, în conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumulul parțial cu pedeapsa aplicată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17.05.2014, prin care Moroi Sergiu a fost condamnat în baza art.287 alin.(3) Cod penal la 2 ani închisoare, potrivit art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 3 ani, lui Moroi S. urmează a-i stabili definitiv 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Or, această pedeapsă este una echitabilă și care va atinge scopul sancțiunii penale de reeducare a inculpatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane.

La moment, izolarea inculpatului Moroi S. de societate este strict necesară și rezonabilă, fiindcă acesta este o personalitate predispusă efectiv la comiterea de noi infracțiuni, fără semne evidente de corijare, resocializare și revenirii sale la conduita unui cetățean onest, corect, care respectă valorile sociale și regulile general umane, iar întru respectarea principiului umanismului, proporționalității și atingerii scopului pedepsei penale, acesta urmează a fi sancționat prin izolarea de societate.

De asemenea, conform art. 1422 Codul civil, în cazul în care cererea de reparare a prejudiciului moral a fost înaintată în instanța de judecată către doi sau mai mulți reclamați și prin hotărârea pronunțată aceasta a fost admisă, prejudiciul moral se încasează aparte și nu solidar.

Deci, inculpații nu pot fi obligați să achite în mod solidar suma dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciul moral, aceasta urmează a fi delimitată pentru fiecare inculpat cota-parte pe care urmează să o achite, în dependență de gradul și intensitatea acțiunilor fiecărui inculpat în parte, în coraport cu prejudiciul moral cauzat părții vătămate.

Din materialele cauzei penale rezultă că, partea vătămată Afanas Alexandru a înaintat în procesul penal o acțiune civilă solicitând încasarea din contul inculpaților a sumei de 5500 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar partea vătămată Diaconu Ion a solicitat încasarea din contul inculpaților a sumei de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Conform art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Ținând cont de gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice a părților vătămate, de impactul asupra sănătății părții vătămate, de faptul că părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, de gradul de vinovăție, de rolul și comportamentul inculpaților, de suferințele suportate de părțile vătămate, este

necesar de a încasa prejudiciul moral de la Moroi S. în beneficiul lui Afanas A. suma de 3000 lei și lui Diaconu I. - 3000 lei, cât și de la Moroi V. în folosul lui Afanas A. suma de 2000 lei și lui Diaconu I.- 2000 lei, aceste sume fiind echitabile și suficiente,

8. Inculpatul Moroi Veaceslav a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel din 02.04.2019 și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță.

Recurentul a invocat că se consideră nevinovat, i-a fost încălcat dreptul de a se apăra și de a aduce probe pentru a-și demonstra nevinovăția în cele incriminate.

Totodată, instanța de apel neîntemeiat a majorat suma prejudiciului moral, dispusă spre încasare în folosul părților vătămate.

8.1. A declarat recurs ordinar, intitulat și inculpatul Moroi Sergiu, în care solicită casarea deciziei instanței de apel din 02.04.2019 și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță.

Recurentul a indicat că instanța de apel neîntemeiat i-a aplicat o pedeapsă mai aspră, fără a lua în considerație că deja a executat pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității, fapt confirmat prin adeverința din 14.11.2018, prin care Biroul de probațiune atestă că Moroi S. la 04.09.2018 a fost scos de la evidență în legătură cu executarea pedepsei de 240 de ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Mai mult, la 04.06.2018, Biroul de probațiune Buiucani, mun. Chișinău a pus în executare decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, care era executorie, dar cu drept de recurs, de unde reiese că deja a executat o pedeapsă pe acest caz.

Totodată, nu s-a ținut cont este încadrat în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv, are domiciliu în Anenii Noi, s. Gura Bîcului, întreține doi copii minori.

Alegațiile acușării în sensul stabilirii unei pedepse mai dure, pe motiv că el nu a tras concluzii și a comis o altă crimă, anterior fiind condamnat, sunt eronate, deoarece fapta în cauză a avut loc la 09.12.2016, pe când cea la care face referire acușare a fost comisă pe 27.01.2018, adică nu anterior la fapta în cauză, dar în timp ce cauza în speță era încă la faza de urmărire penală. Cauzele penale erau în același sector, dar nu au fost comasate pentru ai stabili o pedeapsă individuală și în cumul.

Examinarea cauzei în instanța de apel nu a fost obiectivă, deoarece ecte nevinovat, a solicitat verificarea probelor și declarațiile părților vătămate, întru achitarea sa, însă instanța de fiecare dată a considerat de a nu obliga părțile vătămate să se prezinte în instanță pentru a elucida divergențele și erorile comise de prima instanță.

8.2 Avocata Oxana Hamureac la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel din 02.04.2019 în partea încasării de la inculpatul Moroi Veaceslav a prejudiciului moral în beneficiul părților vătămate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta a invocat că procurorul a contestat sentința doar în partea stabilirii pedepsei inculpaților, nu și în latura civilă, deci instanța de apel eronat și abuziv a majorat mărimea prejudiciului moral încasat de prima instanță.

În cazul dat, instanța de apel urma, în dependență de gradul și intensitatea acțiunilor inculpaților, să stabilească mărimea prejudiciului din 500 de lei încasați

de către instanța de fond, dar nu să majoreze această sumă din oficiu, fără a avea astfel de solicitare din partea părților vătămate sau a procurorului.

Prin faptul că sentința nu a fost contestată în partea încasării prejudiciului moral de către părțile vătămate, rezultă că pentru ei suma de 500 de lei încasată în mod solidar a fost una echitabilă.

În apel, partea acuzării nu a invocat faptul că suma prejudiciului moral încasat nu este echitabilă și urmează a fi mărită, prin urmare instanța de apel a depășit limitele judecării apelului.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (6) Cod de procedură penală.

8.3. Recurs ordinar a declarat și avocata Mîrzîncu Aurelia, cu inculpatul Moroi Sergiu, solicitând casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care ultimul să fie achitat, pe motiv că lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Recurenta a indicat că vinovăția lui Moroi S. în comiterea infracțiunii incriminate nu și-a găsit confirmare.

Instanțele au pus la baza hotărârii de condamnare numai declarațiile părților vătămate și a martorilor acuzării, ignorând probele apărării, astfel că ilegal condamnându-l pe inculpat, deoarece nu s-a dovedit prin probe incontestabile că acesta este vinovat în comiterea infracțiunii.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (8) Cod de procedură penală - nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

9. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Conform art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora inculpatul nu a folosit calea apelului, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs doar decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația. Potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În corespundere cu art. 436 alin. (1)-(3) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului. Când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această consecutivitate se impun următoarele concluzii.

În primul rând, argumentele recurențelor Moroi S., Moroi v. și Mîrzîncu A. privind nevinovăția inculpaților (*pct. 8., 8.1., 8.3. din decizie*) sunt absolut neîntemeiate, deoarece:

a) prin decizia din 11.09.2018, instanța de recurs a dispus rejudecarea cauzei doar în latura pedepsei aplicate inculpatului Moroi S. și cea a încasării prejudiciului moral în beneficiul părților vătămate. În rest, sentința a fost menținută, inclusiv privind constatarea vinovăției inculpaților și calificarea juridică a acțiunilor lor, hotărârile judecătorești devenind, astfel, irevocabile și executorii în această parte conform prevederilor art. 466 Cod de procedură penală (*pct. 6. din decizie*).

În același timp, conform art. 452 Cod de procedură penală, hotărârile de condamnare irevocabile pot fi atacate doar în procedura recursului în anulare, după epuizarea căilor ordinare de atac;

b) inculpații nu au utilizat, în prealabil, căile ordinare de atac Moroi V. – apelul împotriva sentinței din 14.12.2017, iar Moroi S. – recursul ordinar împotriva deciziei instanței de apel din 28.03.2018, recursurile lor de pe rol fiind lipsite, astfel, de orice suport legal în aspectul vizat, în raport și cu prescripțiile din art. 420 alin. (4), 427 alin. (2) Cod de procedură penală (*pct. 1.– 6. din decizie*).

În al doilea rând, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 7. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului Moroi S., înăsprind-o la apelul procurorului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept, ținând corect cont de prevederile art. 61, 75, 84 alin. (1) și (4) Cod penal, conform căror pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul, în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, instanța stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate.

Pe lângă aceasta, se observă că recursul declarat de inculpatul Moroi S., potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 8.1. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele și probele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2), a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în

baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului Moroi S. în corespundere cu prevederile legale, în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, fiind conformă și deciziei instanței de recurs din 11.09.2018, indicațiile cărei sunt obligatorii pentru instanța de apel, potrivit art. 436 alin. (1)-(3) Cod de procedură penală (*pct. 6., 7. din decizie*).

Prin urmare, recursul al inculpatului Moroi S. în aspectul pedepsei aplicate este neîntemeiat.

În al treilea rând, conform art. 436 alin (2) Cod de procedură penală, când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de judecare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată. Potrivit art. 409 Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Însă, aceste prescripții legale nu au fost respectate de către instanța de apel, deoarece dispunând: a încasa de la Moroi Sergiu în beneficiul lui Afanas Alexandru și Diaconu Ion prejudiciul moral de a câte **3000 lei**, pentru fiecare, și a încasa de la Moroi Veaceslav în beneficiul lui Afanas Alexandru și Diaconu Ion prejudiciul moral de a câte **2000 lei**, pentru fiecare, a înrăutățit neîntemeiat situația inculpaților în raport cu mărimea prejudiciului moral încasat prin sentința instanței de fond (*pct. 1.- 7. din decizie*).

Ori, în speță lipsește vre-un apel vizând critica insuficiența cuantumului prejudiciului moral încasat de la inculpați în beneficiul părților vătămate, iar conform deciziei din 11.09.2018 instanței de recurs a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel în latura civilă doar pe motivul că inculpații nu pot fi obligați să achite **în mod solidar** suma dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciul moral, aceasta urmează a fi delimitată pentru fiecare inculpat separat, deoarece potrivit art. 1422 Cod civil, în cazul în care cererea de reparare a prejudiciului moral a fost înaintată în instanța de judecată către doi sau mai mulți reclamați și prin hotărârea pronunțată aceasta a fost admisă, prejudiciul moral se încasează aparte și nu solidar (*pct. 6. din decizie*).

Deci, instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în latura civilă în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, recursurile ordinare de pe rol fiind întemeiate în aspectul vizat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl admite, casează parțial hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Prin urmare, eroare de drept nominalizată, comisă de instanța de apel, fiind prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, impune soluția casării hotărârii atacate în latura civilă, rejudecarea cauza și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, cu încasare de la inculpați în beneficiul părților vătămate a prejudiciului moral în mărime de a câte 250 lei, de la fiecare în parte.

În rest, hotărârea atacată urmează a fi menținută.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

admite recursurile ordinare declarate de avocații Oxana Hamureac și Aurelia Mîrzîncu, de inculpații Moroi Sergiu și Moroi Veaceslav, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018 în partea încasării prejudiciului moral, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

Se încasează de la Moroi Sergiu prejudiciul moral în beneficiul lui Afanas Alexandru în mărime de 250 (două sute cinzeci) lei și lui Diaconu Ion în sumă de 250 (două sute cinzeci) lei.

Se încasează de la Moroi Veaceslav prejudiciul moral în beneficiul lui Afanas Alexandru în mărime de 250 (două sute cinzeci) lei și lui Diaconu Ion în sumă de 250 (două sute cinzeci) lei.

În rest, hotărârea contestată se menține.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 octombrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

